

LESMAF KNORREN & KUSSEN

MUZIEKTHEATER DE KOLONIE

Beste juf, beste meester,

Jullie komen binnenkort kijken naar onze nieuwe 4+ **muziektheater**voorstelling “Knorren en Kussen” en daar zijn we blij om!

Deze map kan een inspiratiebron zijn om het theaterbezoek voor te bereiden en achteraf aan de slag te gaan met de opgedane indrukken.

Ons gezelschap heet **Muziektheater De Kolonie** omdat muziek voor ons net zo belangrijk is als de tekst en het spel.

Wat kan muziek allemaal doen? Ze maakt spanning, boosheid, verdriet, ... duidelijk. Ze geeft ritme aan de voorstelling. Ze kan wat gebeurt versnellen of afremmen of verdiepen. Ze creëert een sfeer. In dit stuk bijvoorbeeld komt onze muzikant uit het verre India en daardoor klinkt wat hij speelt ook speciaal en sprookjesachtig.

Onze inspiratie kwam van een oud Roemeens volkssprookje waarin een prinses trouwt met een wel erg bijzonder varken.

Regisseur-componist Bo, actrice Anke, poppenspeelster Milly, muzikant Sattar, decor- en poppenmaakster Janneke, kostuumontwerpster Chris, hulpnaaister Elina en klankman Dries gingen daarmee aan de slag om er een eigen, originele, frisse, inventieve, aardse en ambachtelijke voorstelling van te maken!

We wensen jullie allen alvast héél veel plezier met ons ‘Geknor’ en ‘Gekus’.

Warme groet van de hele makers- en spelersgroep

Hoera! We gaan naar theater!

Voor veel kinderen is dit misschien de eerste keer dat ze naar een theatervoorstelling gaan kijken. De kinderen kunnen in de week voordien allerlei spelletjes of kleine oefeningetjes doen zodat ze goed leren hoe de hele uitstap zal verlopen.

- Speel alvast eens samen hoe de morgen/middag van het bezoek zal verlopen ; het vertrek vanuit de klas, jasjes aan, straat veilig inlopen en goed uitkijken, naar bus- of tramhalte wandelen, opstappen, de rit, ... allemaal onderdelen die ze om beurten voor mekaar of met z'n allen kunnen uitbeelden. Zo worden ze zelf al een beetje theaterspeler.
- Laat de kinderen die al wel in een theater zijn geweest daarover vertellen in de klas.
- Leg ook uit wat een theaterzaal is, hoe die er meestal uitziet. Er zijn twee delen: spelersvlak en publieksgedeelte.
- Vertel dat ze er op zachte kussentjes of misschien wel op klapstoeltjes zullen zitten.
- Waarschuw dat, wanneer iedereen neerzit, het meestal heel even helemaal donker wordt vlak voor de voorstelling gaat beginnen. Dat is echter helemaal niet eng, want meteen daarna gaan de theaterlichten weer aan en gaan de kinderen een wonderlijk mooie wereld ontdekken!

Hoera! We krijgen een hoofdrol!

In het theater spelen de kinderen zelf een zeer belangrijke rol, een echte hoofdrol : die van 'publiek'!

Die rol kunnen ze best goed voorbereiden.

Het fijnste publiek is aandachtig en nieuwsgierig en vindt het prettig om zich te laten horen als iets grappig of spannend of een beetje verdrietig is. Een fijn publiek durft zichzelf te zijn en reageert ook als de muziek mooi klinkt of een leuk ritme heeft, maar let er steeds op dat iedereen alles kan blijven verstaan.

Laat je kinderen ogen en oren openhouden om alles te zien en horen zodat ze er in de klas of thuis over kunnen vertellen!

NIET doen in een theaterzaal:

- op het speelveld lopen of je benen erop leggen ☹
- op je handen of je hoofd staan ☹
- rondrennen, rechtstaan of zomaar luid gillen en babbelen ☹
- kleppen met de stoeltjes of de leuningën ☹
- gooien met de kussentjes ☹

Na de voorstelling mogen er foto's genomen worden van de kinderen, de spelers en de poppen. Dat is een leuke herinnering voor later. Tijdens de voorstelling mag dat niet.

Over de voorstelling

Er was eens een zwanger moedervarken met een hele dikke buik, die veel kleine biggetjes kreeg...

Een vrouwtje - **Milly** heet ze - vindt een van die biggetjes en adopteert het en zorgt ervoor alsof het haar eigen kindje is. Tot **Varken** - een jongensvarken - groot genoeg is om voor zichzelf te zorgen.

Bergland heeft een koning - **Papakoninkske Papake** - die al een beetje oud en snel moe is. Hij wil altijd 'een slaapke doen'.

De koning heeft een mooie dochter - **prinses Anke** heet ze - die nu oud genoeg is om te trouwen. Zij verveelt zich en is eenzaam in het grote kasteel. Ze leeft daar met haar oude Papakoninkske en zijn dienaar/muzikant **Sattar**, de lakei die altijd muziek maakt.

De koning schrijft een brief naar alle inwoners van het land. Wie een gouden brug kan bouwen naar het kasteel mag met de prinses trouwen. Maar als het mislukt, gaat de slechte bouwer zijn kop eraf!

Varken stelt zich kandidaat voor deze gevaarlijke onderneming. Omdat hij een wondervarken is, lukt hij erin.

Beloofd is beloofd vindt de prinses en ze gaat op bezoek bij haar toekomstige bruidegom. Die blijkt grappig en slim en zacht en wat ondeugend te zijn. Dat vindt de prinses heel cool! Varken vindt Prinses ook lief en avontuurlijk en superleuk.

Telkens als het donker wordt, verandert wondervarken in een Prins en hij kust Prinses Anke. De prinses is heel blij met haar knorrend varken overdag en haar droomprins 's nachts! Ze zijn verliefd!

PrinsVark eet graag en veel. Om hem te verrassen gaat Prinses aan 't eind van hun knuffelnacht voor hem lekkernijen halen.

's Morgens ligt PrinsVark nog te slapen als PapaKoninkske onverwacht op bezoek komt. Hij wordt verschrikkelijk boos omdat hij denkt dat zijn mooie dochter zeker niet met een varken zal willen trouwen. Hij stuurt hem helemaal over de donkere zee naar de andere kant van het land.

Maar Prinses wil haar PrinsVark terug en gaat hem zoeken. Onderweg ontmoet ze drie schattige diertjes: **Kat**, **Hond** en **Pad** die haar helpen.

In het zwarte kasteel vindt ze haar PrinsVark die in de hoge toren klem zit. Ze redt hem en samen varen ze over de donkere zee terug naar huis. Nu is Varken voor altijd PrinsVark.

PapaKoninkske is zeer blij dat zijn lieve dochter en haar Prins veilig terug in het kasteel zijn!

Wie speelt er mee in deze voorstelling?

Sattar, de muzikant-lakei

Prinses Anke, de slimme,
avontuurlijke koningsdochter met
de mooie stem

Vrouwtje Milly,
poppenspeelster, het lieve
adoptie-moeke.

en vele anderen, kijk maar!

Thema's voor in de klas, na de voorstelling

A. LUISTER EENS! IK MAAK MUZIEK!

Voer een gesprekje over de muziek in de voorstelling.

- Vond je die mooi, leuk, vreemd?
- Had je al eens muziek uit India gehoord?
- Had je soms zin om mee te doen met het ritme?
- Luister naar opnames van verschillende instrumenten? Kan jij ze herkennen?

DOEN:

- Maak zelf muziek door verschillende eenvoudige ritmes aan te leren en die dan te laten trommelen. Dat kan met lichaamsinstrumenten of met zelf bedachte instrumenten:

een pot, een emmer, een stevige kartonnen doos, een blik...

- Luister samen naar stukjes Indische muziek.
- Bedenk nu zelf korte zinnnetjes of een klein dialoogje uit het stuk. Laat ze dat eerst duidelijk en ritmisch uitspreken, en dan naspelen:

PRINSES: "DAG - VAR - KEN - TJE!"

VARKEN: "DAG - PRIN - SES!"

PRINSES: "HOU - JIJ - VAN - DAN - SEN?"

VARKEN: "NEE - NIET - ECHT."

PRINSES: "WAAR - HOU - JE - DAN - VAN?"

VARKEN: "VAN - ROL - LEN - IN - DE - MO - DDER."

PRINSES: "DAN - DOEN - WE - DAT!"

SAMEN: "O - JA! - HOERRRRRAAAAAA!!!!!"

Elke lettergreep is een klop op de trommel. De 'hoera!' samen is een lange roffel.

B. VERVELING

Voer een gesprekje over zich vervelen.

- Wanneer verveel je je?
- Wat kan je doen om je niet meer te vervelen?

DOEN:

- Beeld met z'n allen kinderen uit die zich vervelen.
- Beeld daarna kinderen uit die héél veel plezier hebben.

C. VRIENDJES WORDEN EN VERLIEFD ZIJN

Voer een gesprekje over vriendjes worden en verliefd zijn.

- Hoe kun je vriendjes worden? Wat voel je als je een beetje verliefd bent?
- Wat is een *beste* vriendinnetje of vriendje?
- Kan een dier ook je beste vriend zijn?

DOEN:

- Speel een toneeltje met z'n tweeën of met meer waarin je toont dat je vriendjes bent.
- Speel dat je een diertje krijgt/vindt dat dan je beste vriendje wordt.

D. ER ANDERS UITZIEN

Voer een gesprekje over er anders uitzien.

- Wat vond je ervan dat Papakoninkske PrinsVark wegstuurde toen hij zag dat hij een varken was?
- Wat is het belangrijkste : hoe iemand er uitziet of hoe leuk of lief of behulpzaam of grappig of slim iemand is?
- Vind je het raar dat sommige mensen er wat anders uitzien dan anderen of een hele andere taal spreken, of is dat juist spannend?
- Kan je vriendjes worden met iemand die er een beetje anders uitziet of die een andere taal spreekt?

DOEN:

- Speel met z'n drieën het stukje na waarin PrinsVark door de Koning wordt weggetoverd - *zonder mekaar pijn te doen natuurlijk!* - en hoe Prinses vertelt dat ze Varken wel leuk vindt.

E. SPROOKJES EN FANTASIE

Voer een gesprekje over sprookjes en fantasie.

- Wat is een sprookje?
- Wat is fantasie?
- Waar kunnen ook nog dingen gebeuren die in het echte leven niet kunnen?
Film of tv - in het theater - in een goochelaar show - in je hoofd kan je eerst de gekste dingen bedenken en ze dan opschrijven of tekenen of maken – in een droom...
- Ken je nog een sprookje van een prinses en een diertje dat in een prins verandert?
- Ken je een ander sprookje over varkentjes?

DOEN:

- wie kan een stukje uit 'Knorren en Kussen' vertellen of spelen?
- speel heel kort: je kust je vriendje en hij/zij wordt ???
- maak een grote gezamenlijke tekening met dingen die in het echte leven niet bestaan of die in het echt helemaal anders zijn.
- maak een grote gezamenlijke tekening onze theatervoorstelling.

F. EEN DIER ADOPTEREN

Voer een gesprekje over een dier adopteren.

Vrouwje Milly adopteert babyvarkentje omdat het alleen is achtergebleven. Als je een jong, verlaten of gewond diertje vindt, dat bij niemand anders thuishoort, en je neemt het mee zodat het in jouw huis mag wonen waar jij het verzorgt en eten geeft, dan heb je dat diertje geadopteerd.

- Wie heeft thuis (een) dier(en)?
- Hoe verzorg je dat? Waar slaapt het?
- Welke geluidjes maakt het?
- Kan je leuke namen bedenken voor een varkentje?
- Is een varkentje ook een huisdier?
- Ken je gedichtjes of liedjes over diertjes?
- Kunnen dieren andere diertjes adopteren?
- Kent iemand een boek of een verhaal of een film over dieren die een kindje adopteren? (*Junglebook*).

DOEN:

- Beeld een dier uit of speel met z'n twee een dier en zijn verzorger, maar verklaar niet op voorhand aan het publiek wat je gaat spelen. Hebben ze het dier herkend?

G. MISSCHIEN EEN GROTER PROJECT?

Schaduwspel

Wij vonden het een goed idee om in ons groot 'poppenkast decor' ook een schaduwspel te integreren. Omdat de geboorte van Varkentje eigenlijk een beetje een proloog van het sprookje is, dachten we dat we het ook best een aparte vorm konden geven.

En die vorm was dan meteen ook geschikt voor de liefjesnacht van Prinses en Prins Vark. In Indonesië wordt heel veel schaduwtheater (wajangtheater) gespeeld. Bij die voorstellingen hoort ook een eigen, speciale muziek: de gamelanmuziek.

Voer een gesprek:

- Wat is een schaduwspel? Hoe doe je dat?
- Heb je ooit eerder al een schaduwspel gezien?
- Toon foto's van wajangpoppen en wajangtheater en beluister muziek van gamelanorkesten.

DOEN:

- Hoe kan je nog met schaduw spelen? Proberen maar!
Vormen maken met je handen tegen het licht, of je eigen silhouet gebruiken...
- Luister naar de gamelanmuziek. Probeer het ritme mee te slaan (op pannetjes, ...) Doe mee met de trage of de snellere hamertjes.
- Maak een eigen schaduw-poppenkast in de klas.
 - 1) Laat de kinderen schaduwpopjes en vormpjes maken in dun karton (een auto, een boom, een vlinder,...) en plak er stokjes aan om ze vast te houden.
 - 2) Snijd uit de bodem van een ondiepe grote kartonnen doos een 'venster'. Kleef wit boterhampapier tegen dat uitgesneden venster. Zet de doos op de zijkant van een tafel en je hebt een schaduw-poppenkast!
 - 3) Met de zelfgemaakte schaduwpopjes kunnen de kinderen om beurten achter het venster zitten. Verduister het lokaal en maak met zaklampen of met een leeslamp licht achter het boterhampapier.
- Laat de kinderen zelf een schaduwspel spelen.
Hang een dun, wit doek of laken op in de klas. Verduister het lokaal en maak met zaklampen of leeslamp licht achter het doek. Laat de kinderen zelf grote bewegende schaduwpoppen spelen met hun hele lichaam. Er kan ook muziek bij gespeeld worden zodat ze daarop als schaduwen kunnen dansen. Laat ze om beurten spelen en kijken.

Nawoord en referenties

In het theater brengen we een uniek uurtje met mekaar door.

Elke opvoering is weer nieuw omdat elke dag en ook elk publiek anders is. Als de acteurs, de muzikant, de poppen én het publiek hun rol heel goed samen spelen wordt het een superleuke en intense ontmoeting!

EEN **KNOR** VAN VARKEN ☺ EN EEN **KUS** VAN PRINSES ANKE X

Ianka Fleeracker

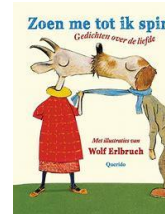
Arnold Lobel

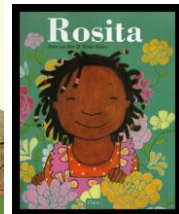
Quentin Gréban

Koos Meinders
& Stern Nijlan

Hans Andreus

Pim van Hest &
Nynke Talsman